

20-06-2024 Dieren

Betreft: voorgestelde bezuinigingen op de Zoomerij

Geachte raad / geacht college,

Waar gaan we eigenlijk heen. Dat was de naam van de openingsvoorstelling van Toon Tellegen afgelopen maand in ons openluchttheater de Pinkenberg. Ik vroeg mij dat ook af na het lezen van de kadernota. Ontmoeting en debat is één van de vijf wettelijke kernfuncties van de bibliotheek. Ik begrijp de behoefte om tot een sluitende begroting te komen. Die heb ik ook. Alleen er ligt nu een nota voor ons, die niemand wil, met helaas grote maatschappelijke risico's en gevolgen. Een van die risico's is dat gesprekken lokaal met elkaar gaan verharden. Alleen debat, zonder ontmoeting. Als maar een klein deel van de nu aangekondigde maatregelen werkelijkheid wordt, dan hebben we elkaar lokaal, keihard nodig. Laten we dat niet vergeten.

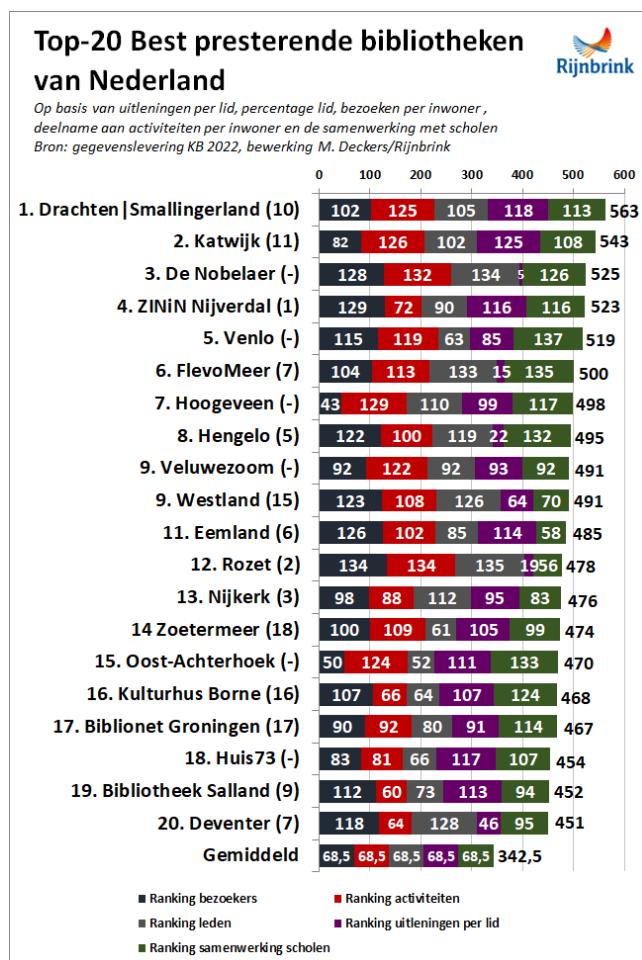
Afgelopen november heb ik u meegenomen in het verhaal van de Zoomerij, het belang van basisvaardigheden, de bibliotheek, kunst en cultuur, mee kunnen doen in de samenleving en dat bijna 25% van de inwoners van Rheden lid is van de Zoomerij. Ik heb u ook verteld dat we in tien jaar tijd 30% in koopkracht zijn achteruitgegaan en over het subsidie indexatie-probleem van Rheden. U heeft zich toen unaniem hard gemaakt voor een toekomstbestendige Zoomerij, waarvoor dank. De nu door het college aangekondigde bezuiniging van €220.000 staat hier helaas haaks op.

Alles wat wij doen vanuit de Zoomerij zijn wettelijke taken. Een van onze wettelijke kernfuncties is om **mensen met kunst en cultuur in aanraking te laten komen**. Dat staat vermeld in [de bibliotheekwet](#). In diezelfde wet komt binnenkort een zorgplicht van gemeenten voor bibliotheken te staan. In het geval van

de Zoomerij betekent snijden in cultuur, snijden in de bibliotheek, snijden in wat wij geacht worden te doen, volgens de wet. En ik benadruk dit uiteraard bewust. Omdat alles wat geen wettelijke taak is, lijkt te verdwijnen. In de praktijk is het verschil tussen wettelijke en niet wettelijke taken, bijna niet te maken. Neem de jeugdgezondheidswet, als ik die lees en lees dat het onder meer gaat om het bevorderen van de lichamelijke en geestelijke ontwikkeling van kinderen dan vallen sport- en kunst- en cultuuractiviteiten natuurlijk onder die wet. Toch wordt daar op bezuinigd.

U heeft de 'best presterende bibliotheekvoorziening' van Gelderland in huis en landelijk staat de Zoomerij (Veluwezoom) op de negende plek (!). Dit zijn resultaten, zeker als je kijkt naar basisvaardigheden van kinderen die je niet alleen moet koesteren, maar zijn resultaten om op voort te borduren. En die resultaten die hebben wij geboekt en kunnen wij alleen maar boeken in samenwerking met onze partners. Denk dan aan Incluzio, vluchtelingenwerk, de speeltoeek, de buurthuizen, onze vrijwillige medewerkers, de scholen, de kinderopvang. Maar ook de kunstenaars, muziekdocenten uit onze gemeente, RhedenArt, Filmhuis Dieren, Nieuwe Ruimte, Muziekschool Veluwezoom, Rhedelijk Cultureel, Zoom en de 28 amateurkunstverenigingen die wij ondersteunen. Laten we die vooral niet vergeten.

De gemeente wil twee bibliotheekvestigingen behouden. Rheden heeft nu drie vestigingen. De VNG adviseert gemeenten om geen onomkeerbare bezuinigingen in gang te zetten voor de jaren die volgen. Als de bezuinigingen doorgaan dan verwacht ik dat we eerder één volwaardige vestiging dan twee overeind kunnen houden of zwaar moeten snijden in onze educatie activiteiten. Er zijn al exploitatiekortoren, de aangekondigde bezuinigingen op ons en onze maatschappelijke partners, die veelal bij ons huren, vergroten onze tekorten.

Op cultuurgebied kan ik niet anders zeggen dat ik één grote kaalslag zie in de volle breedte. Het begint al met bezuinigen in 2025. Terwijl de VNG adviseert geen bezuinigingen door te voeren op andere beleidsterreinen vanwege de groei van de kosten voor de jeugdzorg. Het verenigingsleven rondom onze muziekverenigingen is van wezenlijk belang voor onze dorpskernen. Ons erfgoed en de gemeentelijke kunstcollectie laten zien, waar we vandaan komen en wie we zijn. De podiumregeling is van belang om voorstellingen te vertonen en plekken te behouden om op te treden, zoals Theothorne. Muziek, zingen, dansen, beeldende kunst, poëzie, je uiten via de kunsten geeft niet alleen plezier en ontspanning, het is ook gezond en het laat schoonheid zien, waardoor je geraakt kan worden als mens. En ik kan u garanderen, een samenleving, waar je je niet geestelijk kan ontwikkelen, een samenleving zonder plezier en zonder ontspanning is een samenleving waar het mentaal niet goed mee gaat. We weten dat onvoldoende kunnen lezen en schrijven in veel gevallen leidt tot een groter (sociaal) isolement, tot een lagere inkomenspositie, grotere werkloosheid en een groter beroep op zorg. De Zoomerij speelt een belangrijke preventieve rol hierin, maar we zorgen ook voor ontwikkeling, plezier en ontspanning. Ik hoop dat we gezamenlijk gaan kijken hoe we Rheden leefbaar houden.

Ik hoop op uw steun te mogen rekenen.

Waar gaan we eigenlijk heen.

Dank u wel voor uw aandacht.

Hartelijke groet,

Doeko Pinxt
Directeur
de Zoomerij

doeko.pinxt@dezoomerij.nl

NL DONDERDAG 21 SEPTEMBER 2023

NIEUWS 7

► Een goede bibliotheek doet tegenwoordig veel meer dan boeken uitlenen

Wat zei de koning? Bieb terug!

We lezen slechter, minder vaak en als we het doen, dan ook nog veel meer digitaal. En tóch wil het kabinet dat de bibliotheek terugkeert in de Nederlandse dorpen en wijken.

Chris van Mersbergen

kunnen emanciperen, ontmoeting en debat organiseren, noem maar op. Daarmee staat een bibliotheek echt aan de basis van onze democratie." Oké, dat klinkt natuurlijk als een klok. Maar toch, hoe maak je het nu aantrekkelijk voor een groot publiek? En als veel minder mensen blijkbaar de gang naar de bieb maken – het aantal volwassenen dat lid is, halveerde tussen 2007 en 2022 bijna – waarom heeft het kabinet dan toch de ambitie om de bieb terug te brengen in wijken en dorpen?